

Inatsisartuni ilaasortaq, Siumut
Aleqa Hammond
-/ MAANI

Royal Arctic Line (RAL) pillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2012-240-imut akissut

16. november 2012
Sagsnr. 2012-075397
Dok. Nr. 1068561

Asasara Aleqa Hammond

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqqutinut nassiunneqartunut qujanaq. Akissut matuma kinguliani allassimapput.

Apeqqutitit tamarmik RAL-ip ingerlanneqarneranut tunngammata, atorfilitama paasissutissat matuma kinguliani allassimasut RAL-imut piniarsimavaat.

1. Sunamitaava Royal Arctic Line-p (RAL) umiarsuarmik pajuttaammik avataaneersumik attartorneranut peqputaava?

Stralsund-imi Tyskland-imiittumi umiarsualiorfimmi P+S Werften-imi ajornartorsiuteqartoqarnerata kingunerisaanik umiarsuarmik 606 TEU-mik, umiarsuarmut Arina Arctica-mut 250 TEU-mik angissusilimmut taartissamik tunniussisoqanngilaq. Arina Arctica qaammatit siullit pingasut ingerlanerini peerneqarpoq tuniniarneqalerlunilu.

Umiarsualiorfimmiit tunniussinngitsoorneq matussuserniarlugu, aammalu piffissami angalanerpaaflusumi, Aalborgip aamma kalaallit Nunaata akornanni usinik assartuineremi RAL-ip pisinnaasaasa qaangerneqarfiani akuttoqatigiinnik pilersuineq ingerlatiinnarniarlugu RAL umiarsuarmik attartorpoq. Ukioq manna attartorfiusinnaasut killeqartorujussuupput. Taamaattumik umiarsuit, ilaatigut naleqquttunik angissusillit, ilaatigullu kranillit ikittuaraannaapput. Siullermik umiarsuaatileqatigiiffiup Vega Stockholm angalanissanut marlunnut attartorpaa. Vega Stockholm kraneqanngilaq, taamaattumillu umiarsuaq taamaallaat umiarsuup allap kranianik ikiorserlugu usingiarneqarsinnaavoq, tamannalu suliassanik ajornakusoortitsisorujussuovoq kigaalaartitsillunilu.

Vega Saggitarius, umiarsualivimmit attartorfigineqartumeersoq, ukiup sinnerani angalanissat sinnerinut atorneqartussanngorluni Vega Stockholm-imut taartigineqarpoq. Vega Saggitarius umiarsuaavoq containerersortoq nutaalialasoq nutaarluiinnaasorlu, umiarsuillu taamatut angissusillit kranillit ilagalugu. Kisianni umiarsuaq ilisimaneqartutut sumiissusersiornermi kukkunerup kingunerisaanik ikkarlippoq, taamaattumillu umiarsuaatileqatigiiffik Vega aammalu umiarsuup sillimmaserfia aalajangerput, umiarsuaq umiusutut nalunaarutigineqassasoq (tak. matuma kinguliani nassuaat), tassanilu usinik pigisaqartut tamarmik kalinneqarnissaanut akileeqataassasut.

Umiunernut aalajangersagaq nunani tamalaani imarsiornermut inatsimmiippoq. Tassani umiarsuup kalinneqarneranut aningaasartuutit umiarsuaatileqatigiiffimmi, usinik, nassiusanillu soqutigisaqartut usit nalingi malillugit aningaasartuutinut akiliisinneqarnissaannut umiarsuaatillip aammalu umiarsuaatillip sillimmasiiffiata piumasaqarsinnaanera akuerineqarpoq. Taakku imaani ajoqusernerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisussamik taasomit naatsorsorneqassapput. Matumani Schlimme & Partner Hamborg-imeersoq umiarsuaatilimmit, sillimmasiisarfimmit ingerlatseqatigiiffimmillu kalitsisussamit toqqarneqarpoq.

Usinik piginnittoq sillimmasersimanngippat, nioqqtissat tunniunneqarnissaat anguniarlugu imaani umiunerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisussamut qularnaveeqqusiiffingineqassaaq. Usinik piginnittoq usinut sillimmasiisimappat, aningaasartuutissat taakku sillimasiisummit matuneqartussaapput, sillimmasiisarfiallu suliaq tamakkerlugu imaani ajoqusernerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisussaq suleqatigissavaa, tamannali akuttunngitsumik ukiunik arlalinnik sivisussuseqarsinnaavooq.

imaani ajoqusernerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisussap usit tamaasa Vega Saggitarius-imut tiguai. Usinik piginnittut imaluunniit usinik piginnittut sillimmasiisarfisa qularnaveeqqutissaq pillugu isumaqatigiissutigineqartarnerat malillugu usit ingerlaavartumik tassanngaanniit tunniunneqartarpuit.

Vega Saggitarius-imut taartissamik nassaartoqarsinnaasimannilaq. Taamaattumik RAL aalajangerpoq, umiarsuatoqaq Arina Arctica angalateqqinnejqalissasoq. Mary Arctica Imarpik ikaarlugu angalatinneqarpoq, aammalu Arina Arctica-p Mary Arctica, sineriak sinerlugu feederersortoq taarserpaa.

Aaqqiissutaasoq naammannilaq, tassami Mary Arctica imaluunniit Arina Arctica piffissami angalanerpaaflusumi suliassanut pineqartunut naammattunik piginnaasaqanngillat.

Piffissani angallaviusuni pisinnaasanut naleqqussaasarneq pisariusorujussuummat, umiarsuarnik attartortarneq nutaajunjilaq. Ingerlatseqatigiiffik piffissami angalanerpaaflusumi umiarsuarnik attartunngippat, RAL-ip nammineerluni umiarsuaatai arlalinnik ilaneqartariaqarput, tamannalu piffissami angalanikinnerpaaffiusumi pisinnaasat sinneqarnerinut aningaasartuuterpassuarnik kinguneqartussaavoq.

Tamatuma peqatigisaanik RAL-imiit ilisimatitsissutigineqarpoq, nassiusat ineriantornerinut missiliukkat naatsorsuutigineqartut eqquutissappata, ukioq mannatut umiarsuit arlallit attartorneqartariaqassasut. Tamatuma peqatigisaanik RAL-ip pisinnaasaanik annertusititsiniarnerni saniatigut aningaasartuuteqarnissaq, aammalu siunissami nassiusanut akit qaffannissaat naatsorsuutigineqarpoq, missiliutaasuni piffissami angalanerpaaflusumi nassiusat amerlanerusassasut, aammalu piffissami angalannginnerpaaffiusumi ikilisassasut takutinneqarmat. Taamaattumik – piffissami angalannginnerpaaffiusumi pisinnaasat sinnerneqartarnerannut annertuunut aningaasartuuteqarfiungaatsiartartunullu taarsiullugu – piffissami angalanerpaaflusumi

pisinnaasat amigarnerat naammassiniarlugu umiarsuarnik attartortarnermi periutsip ingerlateqqinnejarnissaa ingerlatseqatigiiffiup sulissutigaa. Periuseq taanna Nuummi umiarsualivimmik akunniffiusartumik nutaamik anginerusumillu sananissap tungaanut ingerlaannartariaqarpoq. Umiarsualivik akunniffiusartoq taamaattoqarneranut iluaqutaasinnaassaaq, taamanikkussamut umiarsuit annerit, saniatigut umiarsualiinissamut taarsiullugu annertunerusunik pisinnaasaqartut akisualaangninnerusut atorneqarsinnaalissammata. Periuseq taanna ingerlatseqatigiiffimmit aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasutut naliliiffigineqarpoq. (Maannakkorpiaq umiarsuarnik anginerusunik angalatitsisoqalersinnaanngilaq, umiarsualivinni pisinnaasat umiarsuarnut anginerusunut annikippallaqimmata).

2. Umiarsuup attartorneqartup ikkarlummiit kaanngartinniarneqarneranut RAL aningaasanik annaasaqarpa?

RAL ikummatisanik, umiarsuup tankiiniittunik, containerinut kivitsissutinik kiisalu containerinik 188-inik, taakkunanngalu containerinik 90-inik imaqanngitsunik Vega Saggitarius-imut usitisisimavoq. Atortut taakku nalingi umiunermi usinut naatsorsukkanut ilaatinneqarput. Kisiannili RAL-ip ikummatisaqaq, kivitsissutsit containerillu tamaasa sillimmasiissuteqartippai, taamaattumillu sillimmasiisarfitt umiunermi usinut akiliisussaapput.

Atuisut pitsaanerpaamik ikiorserniarlugit nassiussanik tunniunneqartussanik ingerlaavartumik puuaanermet poortueqqinnermullu, kiisalu nassiussat apuuffissaannut assartuussinermut atatillugu aningaasartutinut tamanut RAL akiliivoq, tamannalu maannakkut Nuummi umiarsualivimmik ingerlaavartumik ingerlanneqarpoq. Tamanna RAL-ip saniatigut aningaasartuteqarneranik kinguneqartussaavoq, taakkulu nungutiinnarneqassasut umiarsuaatileqatigiiffik aalajangiivoq, taamaaliornikkut atuisut tamatumunnga atatillugu saniatigut akiligassaqarnissaat pinngitsoortinneqassamat.

3. Kaanngartsitsiniaanermi aningaasat qanoq amerlatigisut aningaasartutigineqarpat tamatumunngalu tunngatillugu atuisut sillimmasersimanngitsut qanoq annertutigisumik katillugit akiliiseqqinnejarnissaa?

Umiarsuarmik ikkarlummiit kaanngartitsiniarnermet aningaasat, aammalu umiunermi usinut atatillugu aningaasartutissat allat apeqqutigineqartut suli naammassillugit naatsorsorneqajangillat. Kiisalu suliassaq taanna umiarsuaatileqatigiiffiup Vega-p, sillimmasiiffiustumit sinniisuufragineqartup, aammalu ingerlatseqatigiiffiup kalitsisup, Smit Salvage-p kisimik susassaqarfigaat. Tassalu naatsorsuutit inaarutaasut saqqummiunneqarnissaat RAL-imut naatsorsuutigineqanngilaq. Akiligassat tamarmiusut aningaasanit RAL-imut kiisalu usinik pigisaqartunit taakkulu sillimmasiisarfinit akilersnniarneqartunit appasinnerunnginnissaasa uppernarsarneqarnissaat taamaallaat RAL-ip naatsorsuutigaa. Aamma umiarsuup usiisa nalingi tamarmiusut RAL-imut ilisimaneqanngillat, usinik piginnittooq RAL aqqutigalugu assartuussinermut sillimmasiisimatinnagu assartuussinermut atatillugu naliusut ilisimatitsissutigineqartanngimmata.

Umiarsuup sillimmasiiffianit aamma imaani ajoqusernerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisuusumit, nunani tamalaani inatsit, suliassaqarfimmut tassunga maleruagassiuffiusoq naapertorlugu umiunermi usinut akiliutissanik naatsorsuisussatut toqqarneqartumit paasissutissanik RAL pissarsisimavoq. Taakkunani allassimavoq, usinik pigisaqartut tamarmik usit nalingisa 80%-iinik piumasaqarsinnaasut. Usit sillimmaserneqarsimatillugit aningaasat taakku nalinginnaasumik usinik pigisaqartup sillimmasiisarfianut paasiniarneqartarpot. Ajoraluartumik usinik pigisaqartut arallit assartuussinermi sillimmasiiniaratik aalajangersimapput. Taamaattumik nassiussat tiguniarlugit namminneerlutik nassiussat nalingisa 80%-ii akilertariaqassavaat.

Kisiannili erseqqissaatigineqassaaq, nassiussat minnerit arallit umiunermi usinut akiliuteqarnissamik piumasaqaateqarfiunngitsumik tunniunneqartartut RAL-imit paasineqarmat. Aningaasat ikinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Nassiussat suut akiliinissamik piumasaqaateqarfiunngitsumik tunniunneqartarsimanersut ataatsimut isigalugu akineqanngilaq. Suliat tamarmik ataasiakkaarlutik imaani ajoqusernerup kingunerisaanik annaasanik naatsorsuisuusumit, inatsit malillugu kisimiilluni aalajangiisuuusussamit naliliiffigineqartarpot. Nassiussat DKK 2.000,00-it missaanni nalillit akiliuteqarnissamik piumasaqaatitaqanngitsumik tunniunneqartartut RAL-imit misigineqarpoq.

Naatsorsuut inaarutaasut naatsorsuutiginngisamik usinik pigisaqartut aningaasanik amerlavallaanik akiliisinneqarsimasut paasinarsissappat, taakku piffissami pineqartumi utertillugit akilerneqassapput. Kisiannili nunani tamalaani assartuussinermik niueruteqarnermi misilitakkat misissoraanni erseqqissaatigineqassaaq, piffissaq akiliiffiusussaq siunissami ungasingaatsiartumi pisinnaasoq. Tassalu suliat tassunga assingusut, sillimmasiisarfiiit amerlasuut akuuffigisaasa ukiut sisamat tikillugit suliarineqartarerat qaqtigoortuunngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen